

Inbreng Sanneke Langendoen: rondetafelgesprek Kinderen van femicideslachtoffers op 22 januari 2026 van 14:00-17:00 uur

Stel je voor: je bent 21 jaar, in de bloei van je leven. Je studeert, woont op kamers, hebt fijne vrienden en je hebt een toekomst vol mogelijkheden. En dan, uit het niets, raakt je moeder vermist. Twee maanden later wordt ze in verre staat van ontbinding gevonden in de kofferbak van de auto van je eigen vader, die op dat moment over de snelweg in Duitsland rijdt. Je vader heeft je moeder vermoord. In één klap ben je beide ouders kwijt. Het fundament dat je kende is weg.

Dit overkwam mij en mijn twee jaar jongere broer in 2006. We zagen het niet aankomen. Ja, onze ouders lagen in scheiding, maar dat is op zichzelf niet uitzonderlijk. Toch denken mensen soms (bewust of onbewust) dat dit soort geweld vooral voorkomt in bepaalde culturen of bij mensen met een lagere sociaaleconomische status. Ik kan u vertellen: wij waren een Nederlands gezin met een bovenmodaal inkomen. Inmiddels zijn we bijna twintig jaar verder en heb ik, ondanks alles, mijn leven weer opgepakt. Met 'ondanks alles' want je krijgt als jongvolwassen kind rondom een femicidezaak meer mee dan alleen het verlies van je ouders: de media, justitie, en de dynamiek binnen de familie. Daarom zet ik mij hier actief voor in: het móét en kán beter. Wat ik heb meegemaakt, wens ik geen enkel kind toe. Hieronder noem ik een aantal verbeterthema's, vanuit mijn perspectief als jongvolwassen kind.

1. Zorg voor een sociaal vangnet voor het kind

Wanneer een vrouw door haar (ex-)partner wordt vermoord, raken families vaak verdeeld. Er ontstaan twee kampen: dat van het slachtoffer en dat van de dader. Als kind zit je daar middenin. Je houdt van je moeder, en de band met je vader verdwijnt niet zomaar. Ik heb als kind zinnen naar mijn hoofd gekregen als: "Jouw vader heeft mijn dochter vermoord." Emoties lopen hoog op en het sociale netwerk om je heen is vaak zelf overbelast. Het opvangen van een kind is dan geen vanzelfsprekendheid. Daarom is het essentieel dat een onafhankelijke partij met expertise actief nagaat: heeft dit kind een veilig, gezond en voldoende groot sociaal vangnet? Hoe groot is de emotionele draag-en-veerkracht?

2. Jongvolwassenen vallen tussen wal en schip: biedt proactieve hulp

Wanneer je leven in één klap op zijn kop staat, is er vaak geen ruimte om een hulpvraag te formuleren. Mensen zeggen: "Laat maar weten wat ik kan doen," maar hoe doe je dat als je hoofd vol zit met praktische chaos, van de uitvaart tot de afwikkeling van een huis? Ik heb in die periode een onafhankelijke begeleider/belangenbehartiger gemist. Iemand die helpt bij: financiën, het vinden van lotgenoten, emotionele steun (een actieve check-in) en het omgaan met de media die ons lastig bleven vallen. Door het wegvallen van mijn ouders viel

ook het inkomen weg. Er was geen geld voor studie, eten, vaste lasten of zelf de uitvaart van mijn moeder. Het geld zat vast in het huis, en er was geen regeling waarop we konden terugvallen, behalve in de schulden gaan. Uiteindelijk is het goed gekomen, maar ik heb er wakker van gelegen en komt bovenop het rouwproces.

3. Maak bezoek aan de vader in de gevangenis kindvriendelijk en begeleid

Hoe voelt het als je vader je moeder vermoordt? Verdwijnt liefde dan van het ene op het andere moment? Nee. Toch zijn veel mensen verbaasd dat ik nog contact met hem had. Mijn vader pleegde een gruwelijke daad, maar hij was óók mijn vader: hij hielp met huiswerk, bouwde boomhutten en gaf mij liefde voor muziek mee. Toen hij in de gevangenis belandde, kwam ik als jongvolwassene in een koude, kille omgeving terecht, zonder begeleiding, omdat je “volwassen” bent. Terwijl je niet weet wat je kunt verwachten: hoe werkt een bezoek, mag je elkaar aanraken, wat zijn de regels? Dat geeft extra stress, in een al stressvolle situatie. Daarbovenop kwam de onvriendelijke houding van personeel: blikken en lichaamstaal alsof ik iets verkeerd had gedaan, terwijl ik daar zelf ook niet wilde zijn. Vriendelijkheid kost niets en schaadt de veiligheid niet. Door die ervaring stopte ik met het bezoeken van mijn vader in de gevangenis.

4. Breng menselijkheid in een hard systeem waar een kind in terechtkomt

Ook als iemand net volwassen is, blijft het essentieel te beseffen: je hebt te maken met een kind in crisis. In mijn geval werd ik tijdens een huiszoeking binnen vijftien minuten letterlijk op straat gezet. Niemand keek om naar mij of mijn broertje. Ook de formele communicatie vanuit de rechtsgang kan hard binnenkomen. Brieven met in blokletters een oproep als getuige zijn voor een jongvolwassene in rouw ronduit beangstigend. Daarnaast moesten spullen door de politie worden teruggebracht uit de auto waarin mijn vader was aangehouden, denk aan een zeil en spuitbussen. Toen ik aangaf dat ik dat zeil niet hoefde, was het antwoord: “Dit moet.” Maar als je even stilstaat bij wat je een kind daarmee teruggeeft, is dat niet oké. Dit zijn slechts enkele voorbeelden; voor mij als kind had dit een enorme impact en het ondermijnde mijn gevoel van veiligheid.

Kortom: ik dacht altijd dat je je als kind in Nederland veilig en zeker mag voelen. Maar juist als je net volwassen bent, val je tussen wal en schip. Je bent geen kind meer, in de ogen van het systeem. Daardoor val je tussen de kieren: zonder passende hulp, in een hard en formeel proces waarin niet vanzelfsprekend naar je wordt omgekeken. Femicide is op zichzelf al een onvoorstelbaar trauma voor een kind. Mijn pleidooi is daarom simpel: **traumatiseer het kind niet verder met het systeem, maar biedt menselijkheid, begeleiding en praktische steun.** Zodat er weer perspectief kan ontstaan en iemand, ondanks alles, met de juiste ondersteuning een mooi en waardig leven kan opbouwen.